

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XV. MARTII,

M. PETRO YON Doctore Medico, Moderatore.

882

Est-ne Arabica Vstio Ischiadi conueniens?

OMNI Arthritide atrocius vexat ægròs Ischias, quæ à quouis humore exorians acerrimum, vel sine conuulsione, dolorem excitat. Ea duplex est: in altera ischij acetabulum opplet humor, in eoque putrescens diffunditur per totum crus sub *Sciosia* membrana: altera falsò nomen vsurpat, nec à coxa siue ischio, vt prior, nascitur, sed altiorem habet originem; ab imis enim lumbis secundum neruum quandam crassio rem per femur & tibiam ad plantam vsque pedis dolores torquent intolerabiles: vterque affectus longinquus est; sed tamen ægrius priorem profligaueris: claudicant ex vtroque, non solum quandiu vexat, sed etiam sedato: ex hoc quidem non tam articuli vitio, quam musculorum, qui prauo & maligno sero imbuti tandem contabescunt: ille collecto copiosiore muco femoris caput sede sua dimouet, sed siue notha sit, siue vera germanaque ischias, in vtraque non est minimæ laudis humorem, qui perennis in coxam depluit, alio auocare: hoc ad eo consilio diuersas partes irrita frictione, inutilique scalpello exasperant, vrunt ignito ferro, vel acrioribus medicamentis, vt Arabica vstione, pedum manuumue pollices: hinc etiam ischiadem iuuat aluus, vel arte, vel sponte fluens, eamque sæpe soluit largior vrina, vel sudor. Apage tamen diuretica, & quæ sudorem mouent, tum quæ falsò arthritica creduntur.

COXARIVS Morbus vix inde nascitur, vbi habet: sæpius à jecore, aliquando à cerebrò, vtero, aut alius visceris intemperie oritur, raro à capite externo: sed vñdecunquè moueat humor ischiadis author, & quantumuis acerbo dolore infestet, salubre malum ægri æquius ferant, & securi viuunt, dum à grauiori morbo Ischiade redimantur, quæ singulari naturæ beneficio vere, & autumnò plurima redit. Illam feram licet expectare satius est, quam morantem incitare, aut arte vlla accersere. Quid enim Medicus nouo morbo sanitatem quærat, & ægros febri, vel tussii erepturus aduocata Arthritide frustra torqueat? Habet ille sua in manu certissimum ad morbos abigendos præsidium: tempestiua venæ sectione reduci malo occurrat, quæ non solum præsentem virgentemque ischiada lenit ac mitigat omni melius fomento litu, & cataplasmate, sed etiam nascentem extinguit: quin vere semel vsurpata vna cum purgatione in annum Arthritim omnem postliminio priuat.

EX acrioribus, atque vrentibus pharmacis Vstio Arabica confieri solet aut in eo interstitio quo veluti lacuna subsidens brachiale pollicis committit, aut sub ventre magni digiti pedis. Vtramuis partem quolibet cauterio inuras parum ischiadi proficias: Quæ spes, humorem huius morbi continentem causam eductum in vlcusculo tam longe à morbi sede excitato? Non succida lanx impressa spiratho feruida incallescens vapor eo possit obrepere, vbi malum est, & agglutinatum intimo articulo mucum conuellere. Hermodactylorum aut ranunculi foliorum, si pollicis adalligentur, nulla vis est, quæ deuocet ex interiori corpore redundantem eluuiem, ad extremam manum vel ad inum pedem.

APERIENDÆ vomicæ, excidendis superuacaneis, & aduersus putredinem, ne latius serpat, comparata sunt cathartica, septica, & quæ callos abradunt. Escharotica emplasticis minus commodum obicem moliuntur sanguini præter modum fluenti. Non ægris illudunt qui istorum nonnullis inio, humero, femori tibique admotis aiunt se mederi ischiadi, arthritidi, paralyfi, infantium *χελιδων*, & diurnis omnibus capitis affectibus. Pyrotica mitiora, vt dropax, sinapisinus, & alia *μετασχηματισ*, etsi profunt frigide humidæque intemperiei, vel augendæ corporis moli; attamen, quando dolor vrget, quem obfirmatus ciet humor, procul sunt remouenda, neque ischiadi vnquam adhibenda, quam leuior digerentium calor plurimum etiam lædit, sicut & astringentium vsus.

ECQVÆ vasa præterlabuntur manuum, pedumue pollices, quæ nacta Vstio Arabica opportunum recludat ostium humori, qui ischiadem parit: in pedes licet altioris coxæ affectus decumbant; hinc tamen in coxam non reuoluuntur, aut ab hac in manus. Tepida incoctis lactucis pedes manusue proluere in ardente febre sæpe profuit, nec non prodest eadem ischiadicorum cruribus affusa, siue simplex, siue cum decocto eorum omnium, quæ distentas dolore partes relaxent, vnique pungentis humoris morsus obrundant: non ideo tamen sperandum est ischiadem statim adustis pollicibus iri consopitum. Vana fides aut veneri commouendæ emplastrum Entaticum, aut ischiadi tollendæ Arabicam Vstionem prodesse, propter eum qui singularis fingitur pollicum & coxæ consensum. Non est Medica vtraque manus tam illustri palma spolianda, vt vstulatoribus illa tradatur. Res plana est; Vt ischiadem sanes viscera misso sanguine subleuanda, humor in coxam decumbens mitioris cathartici ope per conuenientes vias educendus, tum sapientis Medici consilio instituta victus ratio, vini, & veneris experts reliquum morbum facile conchiet.

Ergo non est Arabica Vstio Ischiadi conueniens.

Proponēbat Lutetia: TVSSANVS FONTAINE, Parisinus. A. R. S. H. M. DC. XL.